

VESIPEILIN VUOSISADAT

Selvitys Oulujoen suiston historiasta ja arvoista

YHDYSKUNTA- JA
YMPÄRISTÖPALVELUT

Kaupunginpuutarhurien seuran kesäluentopäivät

25.-26.8.2022, Oulu

kaavoitusarkkitehti Pia Krogius

Arvokas rakennettu
ympäristö on
kaupungin
vetovoima- ja
identiteettitekijä

Kulttuuriympäristö

Kulttuuriympäristö tarkoittaa ihmisen toiminnasta sekä ihmisen ja luonnon vuorovaikutuksesta syntynyttä ympäristöä. Siihen kuuluvat kulttuurimaisema, rakennettu kulttuuriympäristö ja muinaisjäännökset.

Kulttuuriympäristöön sisältyy sekä aluekokonaisuuksia että yksittäisiä kohteita. Kulttuuriympäristöä ovat niin tavalliset arkiympäristöt kuin erityistä tunnustusta saaneet ja suojellut alueet ja kohteet.

KULTTUURIYMPÄRISTÖN TEEMAYLEISKAAVA

Oulun yhdyskuntalautakunta 19.2.2019 § 82

Vaiheyleiskaava, joka

- tarkoittaa Uuden Oulun yleiskaavaa päivittäen maakunnallisesti arvokkaat rakennetut kulttuuriympäristöt sekä ajantasaistaen paikallisesti arvokkaat kulttuuriympäristöt nostaen esiin myös modernin rakennuskannan arvot.
- tarkastelee Oulun valtakunnallisesti, maakunnallisesti ja paikallisesti arvokkaita **rakennettuja kulttuuriympäristöjä**, valtakunnallisesti ja maakunnallisesti arvokkaita **maisemia** sekä **muinaismuistoja**.
- kokoaa Oulun kulttuuriympäristöä koskevan tiedon yhteen paikkaan.

Oulun Kulttuuristrategia 2020

- Kulttuuriperintö tulee nostaa tekemisen ja kaupunki-identiteetin ytimeen.
- Kulttuuri kytkeytyy vahvasti osaksi kaupunkiympäristön suunnittelua sekä rakentaa Oulun identiteettiä ja pohjoisen tarinaa.
- Tavoitteena kulttuuriympäristöjen ja kulttuuriperinnön vahvistaminen ja näkyväksi tekeminen, oululaisten alueiden paikallisidentiteetti.
- Yritysten kanssa vahvistetaan yhteistyötä hyödyntämällä kulttuuria ja kulttuuriperintöä matkailussa.

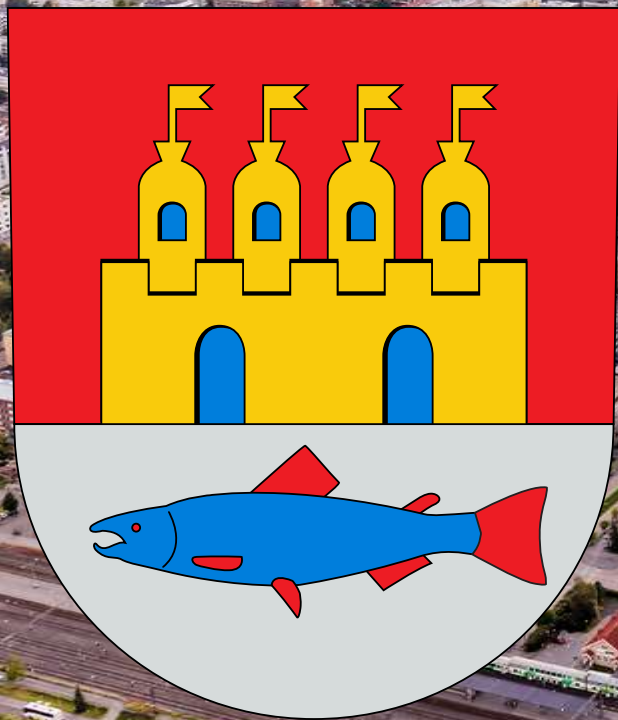
TAVOITTEET

Oulun yhdyskuntalautakunta 15.9.2020

Kulttuuriympäristö näkyväksi!	Kulttuuriympäristötyö sujuvaksi!	Teemayleiskaava arvojen turvaksi!
Vahvistetaan kaupungin imagoa ja paikallis-identiteettiä esittämällä kulttuuriympäristö voimavarana.	Saatetaan kulttuuriympäristötieto helposti löydettäväksi asiantuntijoille.	Päivitetään Oulun kulttuuriympäristöjen yleiskaavamerkintöjä.
Tehdään kulttuuriympäristö tutuksi tiedottamalla ja avoimella vuorovaikutuksella.	Tuotetaan kaupungin tietokantoihin ajantasainen paikkatietopohjainen aineisto.	Täydennetään yleiskaavaan uusia teemoja mm. modernin rakennuskannan osalta.
Esitellään laadittuja selvityksiä yleisötilaisuuksissa ja julkaistaan ne kaupungin nettisivulla.	Vahvistetaan asiantuntijoiden yhteistyötä ja verkostoja.	Tarkistetaan maakunnallisesti merkittävien kohteiden ja alueiden merkintöjä.

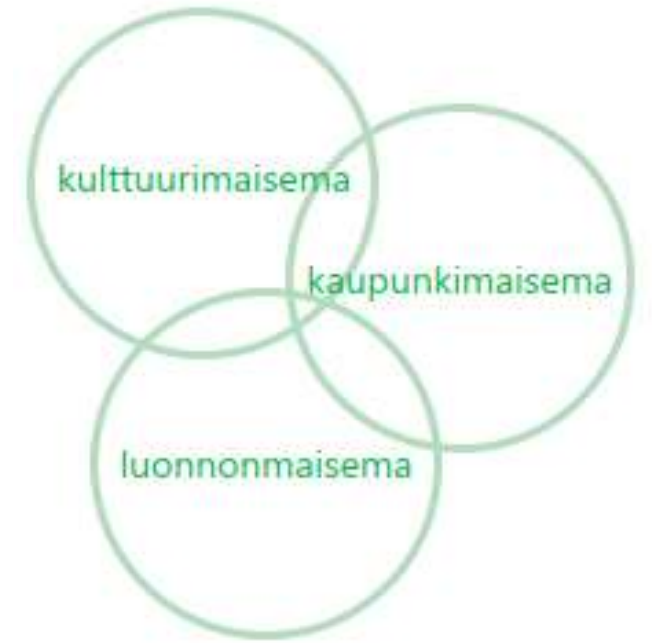

VESIPEILI - SUISTO

TUNNISTETUT ARVOT

Suiston kulttuuriympäristö sisältää niin maisemallisia, rakennettuja kuin arkeologisia elementtejä valtakunnallisella, maakunnallisella ja paikallinen tasolla.

KARTAT JA ILMAKUVAT

TEEMAT

MAANKOHOAMISILMIÖ

TULVAT

VESIREITIT

KALASTUS

KAUPPA

HALLINTO

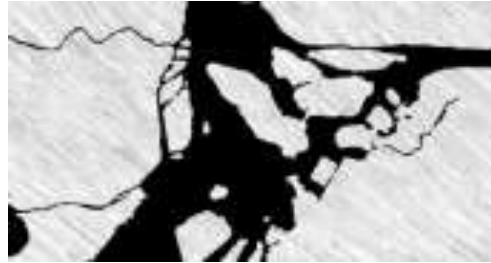
TEOLLISUUS

MATKAILU

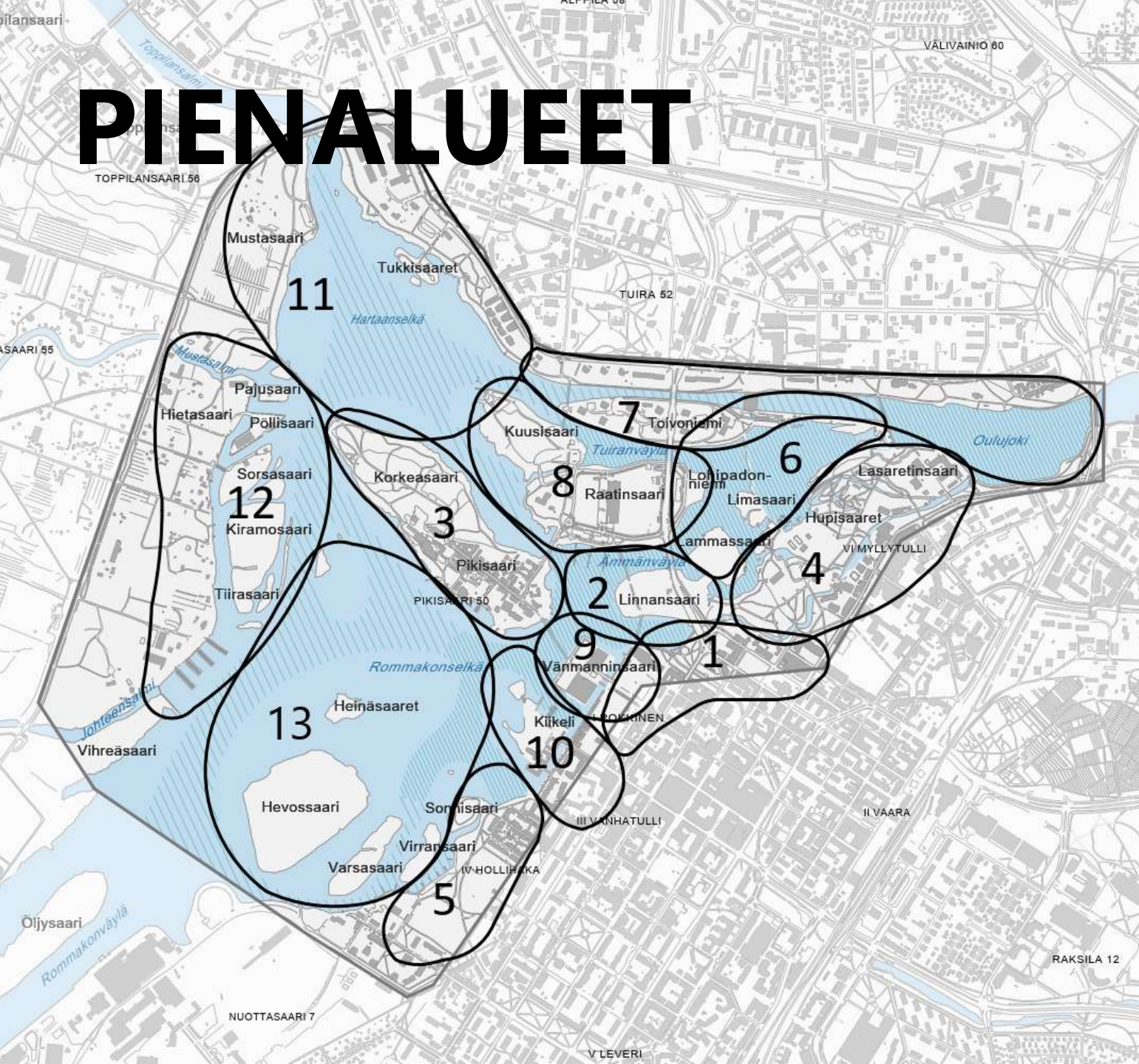
SILLAT

ENERGIA

VIRKISTYS

PIENALUEET

1. HISTORIALLINEN KESKUSTA
2. LINNANSAARI
3. PIKISAARI
4. HUPISAARET
5. KUUSILUOTO - HOLLIHAKA
6. MERIKOSKI
7. VOIMALAITOS
8. RAATTI - KUUSISAARI
9. MONUMENTAALIKESKUS
10. MERITULLI - KIIKELI
11. HARTAANSELKÄ
12. HIETASAARI
13. ROMMAKONSELKÄ

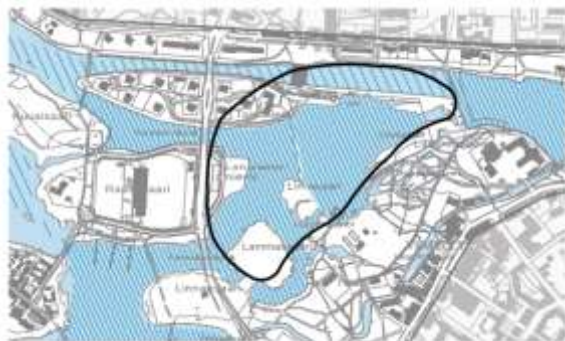
ALUEEN ARVOT

Lyhyt kuvaus alueesta, siihen kuuluvista elementeistä ja tekijöistä joista alueen arvot muodostuvat.

SUOSITUKSET JATKOON

Suosituksia siitä, mitä alueen hoidossa ja jatkokehittämisessä tulee ottaa arvojen turvaamiseksi huomioon.

Yhdyskuntalautakunta on merkinnyt selvityksen tiedoksi ja jatkosuunnittelussa huomioitavaksi 8.6.2021

Merikoski

Yleiskuvaus

Alueen historia

Rakennettu ympäristö, maisema ja arvot

ALUEEN ARVOT

Merikosken alue on merkittävä osa oululaista identiteettiä, ja omaa vahvan historiallisen merkityksen. Joen patoaminen on aiheuttanut ristiriitaisen suhteen rosoiseen maisemaan, jota hallitsee lamellipato ja ajoittain paljastuva kosken pohja. Alvar Aallon Koskikeskussuunnitelma on osin toteutunut tässä ympäristössä. Lammassaaren, Limasaaren ja Hupisaarten rannat ovat luonnontilaisia. Vesipeilit suihkulähteineen ovat maisemallisesti erittäin tärkeät. Alue on valtakunnallisesti merkittävää rakennettua kulttuuriympäristöä.

SUOSITUKSET JATKOON

Alueen virkistyskäyttöä kehitettäessä tulee huomioida alueen maisemalliset arvot, kulttuurihistoria sekä turvallisuusnäkökohdat, erityisesti patoturvallisuus. Lammassaarta voisi kehittää pienimuotoisena yhteisöjen kokoontumis- ja tapahtumapaikkana. Raatin itäkärjen Lohipadonniemeen voisi kehittää Merikosken historiaa esittelevän ulkoilmanäyttelyn, mikä antaisi ymmärrystä maiseman tulkintaan. Rantareittien kohentaminen ja harkittu näkymien avaaminen loisi paremman kontaktin maisemaan. Vesipeilit tulisi pyrkiä säilyttämään.

**VESIPEILIN
VUOSISADAT**

Selvitys Oulun kaupungin vesistöstä ja arvioita

<https://www.ouka.fi/oulu/kaupunkisuunnittelu/kulttuuriympariston-teemayleiskaava>
Ympäristötaalo, Solistinkatu 2